

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt er over dat het Commissariaat voor de Media (hierna: CvdM):

1. Onvoldoende onderzoek heeft ingesteld naar en onvoldoende actie heeft ondernomen inzake de bestuurlijke en financiële misstanden bij de Joodse Omroep. Verder heeft het CvdM haar geen informatie verstrekt naar aanleiding van haar meldingen en de door haar verstrekte of aangeboden informatie.
2. Onnodige en kwetsende informatie over haar naar buiten heeft gebracht (onder andere naar de media en naar de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) door te stellen dat er enige verwijtbaarheid is van de eigen zijde van verzoekster bij haar ontslag, evenals onjuiste informatie onder meer door te vermelden dat de situatie berust op een arbeidsconflict en te beweren dat de melding onterecht was en ongegrond is gebleken. Hierdoor is verzoekster in haar goede naam aangetast.
3. Haar op geen enkele wijze ondersteuning of rechtsbescherming heeft geboden tegen de schorsing en het ontslag door de Joodse Omroep of daarop heeft aangedrongen bij de Commissie Integriteit Publieke Omroep en/of de Raad van Bestuur van de NPO.

Beoordeling

Algemeen

I. Bevindingen

Het Commissariaat voor de Media (hierna: CvdM) vindt zijn wettelijke grondslag in de Mediawet. Het CvdM houdt toezicht op de radio- en televisie omroepen. Dit toezicht is gebaseerd op drie pijlers: vergunningverlening, programmatoezicht en financieel toezicht. Ten tijde van de eerste meldingen van verzoekster bij het CvdM was de Mediawet (oud) van kracht. In artikel 16 lid 5 Mediawet (oud) wordt aan de Nederlandse Omroep Stichting de opdracht gegeven om een gedragscode te maken. Bij de totstandkoming van deze gedragscode noch bij de naleving/handhaving daarvan heeft het CvdM een rol. De Commissie Integriteit Publieke Omroep (hierna: CIPO) ziet toe op de naleving van deze gedragscode.

Het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap (hierna: NIK) is de overkoepelende organisatie van orthodox-Joodse gemeentes in Nederland. Het NIK heeft een uitzendlicentie voor het uitzenden van radio- en televisieprogramma's. Vanaf 2000 werd de verzorging van de programma's uitbesteed aan de Stichting NIKMedia. Sinds 2005 zendt NIKMedia uit onder de naam Joodse Omroep (hierna: JO). Sinds 2009 is de uitzendlicentie in handen van de Stichting Joodse Omroep. Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door vertegenwoordigers van de drie Joodse kerkgenootschappen in Nederland.

Verzoekster is vanaf 1996 in dienst van het NIK als tv-coördinator. Verzoekster was vanaf september 2000 zakelijk directeur en programmaleider van NIKMedia. De kantonrechter van de rechtbank Amsterdam, locatie Hilversum, heeft bij uitspraak van 24 april 2008 de arbeidsovereenkomst tussen verzoekster en de JO, op verzoek van de JO, per 15 mei 2008 ontbonden.

Verzoekster heeft in de jaren voorafgaand aan september 2007 verscheidene meningsverschillen gehad met het bestuur van NIKMedia. Bij e-mail van 23 augustus 2007 heeft het toenmalige bestuur van NIKMedia de Permanente Commissie (het dagelijks bestuur van het NIK) voorgedragen om verzoekster uit haar functies te ontheffen.

In augustus en september 2007 heeft verzoekster meerdere malen telefonisch contact gehad met de voorzitter van het CvdM. In die gesprekken heeft verzoekster aangegeven dat zij mogelijke belangenverstrengeling ziet tussen het NIK en NIKMedia. Bestuursleden zouden meerdere functies bekleden binnen deze organisaties. Deze belangenverstrengeling zou mede tot gevolg hebben dat overheids gelden, die bestemd waren voor NIKMedia, zouden worden weggesluisd naar het NIK.

Ook heeft er tussen verzoekster en het CvdM in oktober 2007 een mailwisseling plaatsgevonden, waarin verzoekster onder meer heeft gewezen op de belangenverstrengeling.

In oktober 2007 heeft de voorzitter van het CvdM overleg gehad met bestuursleden van het NIK. Van dit overleg noch van de eerder genoemde telefoongesprekken met verzoekster heeft het CvdM notities gemaakt.

Het CvdM wilde aan verzoekster niet terugkoppelen wat er met de bestuursleden van het NIK is besproken en verwees verzoekster naar haar eigen organisatie.

Bij brief van 30 november 2007 informeerde verzoekster het CvdM over de onduidelijke bestuurlijke situatie en mogelijk daarmee samenhangende financiële misstanden bij NIK/NIKMedia. Volgens het CvdM heeft het CvdM, naar aanleiding van deze brief, contact opgenomen met een financieel medewerker van de JO. Tegen deze medewerker zou zijn gezegd dat de brief onvoldoende aanleiding bood voor verdere actie door het CvdM. Van dit gesprek is eveneens geen telefoonnotitie gemaakt door het CvdM. Er heeft geen terugkoppeling naar verzoekster plaatsgevonden noch zijn aan verzoekster nadere vragen gesteld om haar melding te verduidelijken dan wel te specificeren.

Bij brief van 8 januari 2008 heeft verzoekster het CvdM opnieuw gewezen op de onduidelijke bestuursstructuur tussen NIK/NIKMedia en de financiële gevolgen daarvan. Dit naar aanleiding van een begrotingsvergadering van 28 december 2007. Tevens heeft verzoekster haar twijfels geuit over de accountant van NIKMedia.

Op 15 januari 2008 heeft verzoekster vervolgens een gesprek gehad met de commissaris Financieel Toezicht en het interim hoofd van het CvdM. In dat gesprek heeft verzoekster ook gewezen op de onduidelijke bestuursstructuur tussen NIK/NIKMedia en de rol van de accountant. Verder zou er ook gesproken zijn over enkele facturen. Verzoekster zou daarbij hebben aangegeven dat deze facturen niet betaald hadden mogen worden door de omroep. Van dit overleg heeft het CvdM geen verslag gemaakt. Een week later belde het interim hoofd financiën van het CvdM met verzoekster en deelde haar mede dat het CvdM niet in een arbeidsconflict treedt. Ook van dit gesprek is geen telefoonnotitie.

Op 7 februari 2008 heeft verzoekster een brief naar de Commissie Integriteit Publieke Omroep (hierna: CIPO) gezonden. In deze brief uitte verzoekster haar bezorgdheid over de bestuurlijke situatie en mogelijk daarmee samenhangende financiële misstanden bij NIK/NIKMedia. Deze brief heeft verzoekster in afschrift naar het CvdM alsmede naar NIK/NIKMedia gezonden. Bij brief van dezelfde datum heeft verzoekster een klacht ingediend bij de Raad van Bestuur van KPMG over de rol van de accountant bij NIKMedia. Deze brief is ook in kopie naar het CvdM gezonden.

Op 12 februari 2008 heeft verzoekster vervolgens melding gedaan bij de CIPO van vermoedens van misstanden. Deze misstanden zouden neerkomen op het volledig ontbreken van enig toezicht op de financiële uitgaven van het bestuur. Bij brief van 14 februari 2008 heeft de CIPO de ontvangst van de melding bevestigd. De CIPO heeft ook het NIK/NIKMedia op de hoogte gebracht van de melding. In die brief wijst de CIPO op de rechtsbescherming die verzoekster geniet volgens artikel 3 van regeling A en artikel 4 van regeling B van de Richtlijnen en regelingen goed bestuur en integriteit publieke omroep.

Ook op 12 februari 2008 heeft de Permanente Commissie (het dagelijks bestuur van de JO) de voordracht van het (voorlopig) bestuur van NIKMedia om verzoekster te schorsen overgenomen. Bij brief van 15 februari 2008 heeft de Permanente Commissie verzoekster op de hoogte gebracht van haar schorsing. Bij brief van diezelfde datum heeft het bestuur van NIKMedia aan verzoekster meegedeeld dat zij heeft besloten om de arbeidsovereenkomst met verzoekster te beëindigen.

Tegen deze schorsing heeft verzoekster een voorlopige voorziening aangevraagd bij de rechtbank Amsterdam. Bij vonnis van 3 april 2008 is de vordering van verzoekster toegewezen. Haar schorsing is door de rechtbank ongedaan gemaakt.

Op 26 februari 2008 heeft de JO een verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst met verzoekster bij de rechtbank Amsterdam, sector Kanton, ingediend. Bij vonnis van 24 april 2008 heeft de kantonrechter de arbeidsovereenkomst met ingang van 15 mei 2008 ontbonden en aan verzoekster een ontslagvergoeding toegekend van € (...). De rechter heeft daarbij de kantonrechtformule toegepast: $A \times B \times C$ (Waarbij A voor het aantal dienstjaren staat, B voor het maandsalaris en C voor de mate van verwijtbaarheid bij de werknemer). Verzoekster had 13 dienstjaren maal het maandsalaris van € (...) maal de

factor C van 0,7 (bij geen verwijtbaarheid van werknemer wordt C meestal op 1 gesteld)).

De kantonrechter heeft daarbij onder meer overwogen dat:

"(...) Bij e-mail van 21 februari 2008 heeft B. (verzoekster; No) meer dan 100 geadresseerden in de mediawereld op de hoogte gesteld van het conflict tussen haar en het bestuur van NIK Media. (...)

(...) Het is evenwel voldoende aannemelijk dat B. met haar e-mail, (...), een weg terug onmogelijk heeft gemaakt. Bijna de hele omroepwereld werd aldus onnodig betrokken in het conflict. Bovendien is de inhoud van de e-mail een ongefundeerd, zware aanslag op de integriteit van het bestuur. Dat is B. zwaar aan te rekenen.(...)"

Ook heeft de kantonrechter overwogen dat:

"(...) Niet weersproken is dat B. haar voornemen een melding aan CIPO te doen niet eerst intern heeft gemeld. Voorts heeft B. niet aannemelijk gemaakt dat zij de desbetreffende melding aan CIPO vóór 12 februari 2008 ter kennisneming aan De Joodse Omroep heeft gestuurd en dat die melding ook is ontvangen. Het causale verband tussen de melding en het onderhavige verzoek is derhalve niet komen vast te staan. Daargelaten de vraag of een beroep op de klokkenluidersregeling de arbeidsrechtelijke bescherming biedt die B. voorstaat, wordt om die reden reeds het beroep op niet-ontvankelijkheid verworpen. Daar komt bij dat (de gemachtigde van) De Joodse Omroep ter zitting onweersproken heeft gesteld dat CIPO hem heeft medegedeeld dat de melding van B. inmiddels ongegrond is verklaard. De melding van B. aan CIPO kan voor het overige dan ook geen rol spelen bij de beoordeling van het onderhavige verzoek.(...)"

Tegen dit vonnis stonden geen rechtsmiddelen open.

Bij brief van 13 maart 2008 heeft de CIPO het volgende aan verzoekster meegedeeld:

"(...)CIPO zal in haar externe berichtgeving, onder meer richting NIK Media/Joodse Omroep, naar voren brengen, dat CIPO zich ontvankelijk acht om - kort gezegd - uw klacht in behandeling te nemen, met name omdat voorsnog niet is gebleken van een uitzonderingsgrond zoals opgenomen in de richtlijn op grond waarvan CIPO zich niet-ontvankelijk dient te verklaren en CIPO het gelet op uw schorsing aannemelijk acht dat u kunt, althans had kunnen vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van een interne melding. Voorts zal CIPO berichten dat zij afziet van inhoudelijke behandeling van uw klacht, omdat (i) de bestuurlijke aspecten reeds bij het onderzoek dat is gestart naar aanleiding van Richtlijn 1 aan de orde zullen komen, (ii) de financiële aspecten naar alle waarschijnlijkheid door het Commissariaat voor de Media onderzocht zullen worden en (iii) de overige aspecten geen misstanden zijn waarover CIPO adviseert.(...)"

Bij brief van 13 maart 2008 deelde de CIPO aan het CvdM mee dat de CIPO op dat moment geen aspect in de melding van verzoekster zag, dat op dat moment inhoudelijk behandeling behoeft. Daarnaast gaf de CIPO aan dat sommige aspecten van de melding, zoals representativiteit van het besturend orgaan en de besteding van omroepgelden, mogelijk op de weg van het CvdM liggen. Het CvdM heeft niet op deze brief gereageerd.

Op 9 april 2008 zond het CvdM een brief naar de JO. In de brief staat onder meer:

"Naar aanleiding van diverse berichten over financiële misstanden bij uw omroep verzoek ik u per ommekeer, dat wil zeggen binnen 48 uur na ontvangst van dit schrijven, de relevante en overige stukken aan ons te overhandigen(...)"

Bij brief van 29 april 2008 heeft het CvdM vragen aan het bestuur van het NIK gesteld. Het NIK heeft bij brief van 8 mei 2008 deze vragen beantwoord. Bij deze brief waren enkele bijlagen bijgevoegd.

Naar aanleiding van een verzoek van verzoekster heeft accountantskantoor C. op 13 mei 2008 een rapport uitgebracht over door de JO verrichte betalingen na de schorsing van verzoekster in het voorjaar van 2008. Het accountantskantoor heeft geconstateerd dat er onduidelijkheden zijn bij facturen die tezamen bijna een bedrag van € 100.000,-- belopen. Desgevraagd heeft het CvdM aan de Nationale ombudsman meegedeeld dat het rapport van C. niet bij het CvdM bekend was. Verzoekster heeft daarop gereageerd door te stellen dat de toenmalige voorzitter van het CvdM bij brief van 6 augustus 2008 door een deskundige is gewezen op het bestaan van en conclusies uit het rapport C.

Bij brief van 27 mei 2008 aan het NIK concludeerde het CvdM dat er geen sprake is van financiële misstanden bij de JO. Aan deze conclusie lag geen nadere motivering ten grondslag. Wel maakte het CvdM een aantal opmerkingen over de administratieve organisatie. Daarnaast maakte het CvdM nog enkele andere opmerkingen en stelde zij nog enkele vragen. Eén van die opmerkingen was:

"(...)De administratieve organisatie van de Joodse Omroep verdient onder andere verbetering ten aanzien van tenaamstelling en motivering van facturen(...)"

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft het CvdM in juni 2008 verzocht om informatie te verstrekken over betaalde ontslagvergoedingen bij publieke omroepen. Dit verzoek heeft hij gedaan op grond van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (Wopt). Bij brief van 30 juni 2008 heeft het CvdM als reactie onder meer het volgende aan de minister van OCW geschreven:

(...)Het vertrek van de directeur van de Joodse Omroep was het sluitstuk van een arbeidsconflict. De directeur is in eerste instantie geschorst. Het conflict was daarmee niet opgelost en uiteindelijk is de arbeidsovereenkomst door de kantonrechter ontbonden. Op

de ontslagvergoeding is een correctiefactor van 0,7 toegepast, wat betekent dat de kantonrechter van enige verwijtbaarheid aan de zijde van de werknemer is uitgegaan.(...)

Uit de overgelegde stukken blijkt niet dat het CvdM hierover of anderszins informatie aan de media heeft verstrekt.

Het door NIK en NIKMedia tegen het vonnis van de voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam van 3 april 2008 ingestelde hoger beroep is door het Gerechtshof Amsterdam bij arrest van 24 maart 2009 verworpen. Dit nadat NIK/NIKMedia had aangegeven geen belang meer te hebben bij een arrest van het gerechtshof vanwege de uitspraak van de kantonrechter van 24 april 2008.

Op 20 april 2009 heeft verzoekster een klacht bij het CvdM ingediend. Omdat het CvdM de geheimhouding van stukken, die door verzoekster zouden worden ingediend, niet kon garanderen, heeft verzoekster ervoor gekozen deze stukken niet in de klachtprocedure in te brengen. Bij brief van 10 september 2009 heeft het CvdM deze klachten ongegrond verklaard. Het CvdM onderbouwde dit door te stellen dat zij medio oktober 2007 een gesprek met het bestuur van de JO heeft gehad, er op 30 november 2007 telefonisch contact is geweest met de JO en op 15 januari 2008 een gesprek met verzoekster heeft plaatsgevonden. Daarnaast wees het CvdM er op dat zij op 29 april 2008 over aan aantal zaken om opheldering heeft gevraagd bij het NIK. Tevens heeft het CvdM de JO in overweging gegeven om een onafhankelijk onderzoeksbureau opdracht te geven een rapport op te stellen over de organisatie en financiën van de JO.

Op 16 december 2009 heeft de Nationale ombudsman een onderzoek geopend naar de klacht van verzoekster over het CvdM. Op 26 januari 2010 heeft het CvdM op de klacht en de door de Nationale ombudsman gestelde vragen gereageerd. Het CvdM gaf in die brief aan dat zij de klachten ongegrond vond omdat er volgens het CvdM medio 2008 gedegen onderzoek was gedaan naar de mogelijke misstanden bij de JO, zoals door verzoekster gemeld. Ook was er geen onnodige (kwetsende) informatie naar buiten gebracht. Tenslotte zag het CvdM geen taak voor zichzelf wat betreft rechtsbescherming aan verzoekster. Voor de beantwoording van veel vragen verwees het CvdM naar een door haar opgesteld document van 28 februari 2008 met de naam "beknopt overzicht van contacten tussen het CvdM met het NIK en de Joodse Omroep".

Omdat de CIPO ook een rol heeft gespeeld in de gang van zaken, heeft de Nationale ombudsman ook enkele vragen aan haar gesteld. De klacht richt zich tegen het CvdM en niet tegen de CIPO. Ten aanzien van de CIPO is de Nationale ombudsman niet bevoegd. De CIPO heeft deze vragen zodoende op vrijwillige basis beantwoord. Op 9 februari 2010 heeft de CIPO de vragen van de Nationale ombudsman beantwoord. Daarbij is onder meer ingegaan op de rol van de CIPO in klokkenluiderszaken en de verhouding tussen de CIPO en het CvdM.

Verzoekster heeft op beide reacties gereageerd. Zij stelt daarbij, samengevat, dat het CvdM wel degelijk te kort is geschoten.

Verzoekster heeft op 28 april 2010 een herroepingverzoek bij de rechtbank Amsterdam, sector Kanton, ingediend tegen de uitspraak van de kantonrechter van 24 april 2008. Bij vonnis van 17 augustus 2010 heeft de kantonrechter dit verzoek afgewezen.

II. Beoordeling

Alvorens in te gaan op de klachten merkt de Nationale ombudsman op dat het CvdM op zeer onvolledige wijze aan dossiervorming heeft gedaan. Ten eerste zijn er geen (telefoon)notities noch gespreksverslagen gemaakt van gevoerde gesprekken. Ten tweede zijn de stukken die wel zijn gemaakt maar voor 1 januari 2009 digitaal zijn opgeslagen, niet digitaal beschikbaar meer. Ten derde is het voor het CvdM essentiële stuk, waarin de gang van zaken staat beschreven inzake de klachten van verzoekster ("beknopt overzicht van contacten tussen het CvdM met het NIK en de Joodse Omroep" van 28 februari 2008), niet ondertekend noch staat aangegeven wie het stuk heeft opgesteld. En het stuk is overigens niet herkenbaar als een stuk van het CvdM. Van een overheidsorgaan mag worden verwacht dat er op zorgvuldige wijze verslag wordt gedaan van werkzaamheden en contacten met derden. Dat dit niet is gebeurd, is niet juist en bemoeilijkt het onderzoek van de Nationale ombudsman.

Ten aanzien van de wijze van onderzoek door het CvdM

Ten aanzien van de eerste klacht, waarin wordt geklaagd over het feit dat het CvdM onvoldoende actie heeft ondernomen naar aanleiding van de meldingen van verzoekster en onvoldoende onderzoek heeft ingesteld naar eventuele bestuurlijke en financiële misstanden bij NIK/NIKMedia, overweegt de Nationale ombudsman het volgende.

Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Het motiveringsvereiste impliceert dat de motivering van beslissingen of uitspraken van bestuursorganen logisch en begrijpelijk van opbouw is, dat daaruit duidelijk blijkt op welke gronden de beslissing of de uitspraak rust en dat eveneens duidelijk blijkt in hoeverre sprake is van eventuele overwegingen ten overvloede en waarom deze laatste zijn opgenomen.

Reeds vanaf augustus 2007 heeft verzoekster regelmatig contact met het CvdM gehad. Zij heeft vanaf die tijd haar zorgen uitgesproken over de bestuurlijke situatie bij het NIK en NIKMedia en over mogelijke financiële misstanden, die daarmee samen zouden hangen. Het CvdM heeft in oktober 2007 overleg met het bestuur van het NIK gehad, heeft in november 2007 telefonisch overleg met een financieel medewerker van de JO gehad en heeft op 15 januari 2008 een gesprek met verzoekster gehad. Niet duidelijk is, wat de conclusies van het CvdM destijds waren. Deze zijn niet terug te vinden in het dossier, noch

zijn deze teruggekoppeld aan verzoekster.

Toen het CvdM eind januari 2008 nog steeds geen actie richting NIK/NIKMedia had ondernomen, heeft verzoekster een melding van mogelijke misstanden bij de CIPO ingediend. De CIPO heeft het CvdM bericht dat enkele aspecten van de melding niet door de CIPO onderzocht kunnen worden maar mogelijk wel door het CvdM. Het CvdM heeft vervolgens op 9 april 2008 de JO gesommeerd om binnen 48 uur de relevante stukken aan het CvdM te zenden. Niet is gebleken dat het CvdM op dat moment meer informatie had dan in de tweede helft van 2007. De opmerking van het CvdM, dat het geen onderzoek heeft ingesteld omdat verzoekster geen aanvullende stukken wilde verstrekken, snijdt geen hout. Niet is gebleken dat het CvdM verzoekster in 2007 om aanvullende stukken heeft verzocht. De conclusie is dan ook dat het CvdM totdat de CIPO zich tot het CvdM richtte zonder nadere motivering geen onderzoek is begonnen.

Op 27 mei 2008 heeft het CvdM geconcludeerd dat er geen sprake was van financiële misstanden bij de JO. Het CvdM heeft nagelaten deze conclusie te motiveren, noch is er een rapport opgesteld dat ten grondslag ligt aan deze conclusie. In diezelfde brief geeft het CvdM wel aanwijzingen aan het NIK en stelt het aanvullende vragen aan het NIK. Ook is niet duidelijk welke stukken van de JO, die ten grondslag lagen aan de conclusie, door het CvdM zijn gebruikt.

Nu ook deze conclusie niet is gemotiveerd en niet duidelijk is op welke stukken zij is gebaseerd, is er gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste. Het CvdM heeft op dit punt niet behoorlijk gehandeld. Dit geeft de Nationale ombudsman aanleiding tot het geven van een aanbeveling.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van de informatieverstrekking van het CvdM aan derden.

1. Verzoekster klaagt er, samengevat, over dat het CvdM onnodige en kwetsende informatie over haar naar buiten heeft gebracht.

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. Het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer is neergelegd in verdragen en de Grondwet en houdt in dat behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen een ieder recht heeft op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

Het CvdM heeft op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap informatie aan de minister verstrekt over de besteding en verantwoording van publieke middelen. Deze informatie was summier, feitelijk, inhoudelijk juist en op basis van de openbare uitspraak van de Kantonrechter te Hilversum.

Het is niet onjuist geweest om deze informatie aan de minister te verstrekken. Daarnaast is niet gebleken dat het CvdM informatie aan de media of andere derden zou hebben verstrekt.

Er is geen sprake van het onvoldoende respecteren van de privacy van verzoekster. De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van eventuele rechtsbescherming door het CvdM

Ten aanzien van de derde klacht, waarin wordt geklaagd over het feit dat het CvdM op geen enkele wijze ondersteuning of rechtsbescherming heeft geboden aan verzoekster, merkt de Nationale ombudsman het volgende op.

Het vereiste van rechtszekerheid houdt in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens de overheid door die overheid behoren te worden gehonoreerd.

Alvorens rechtsbescherming kan worden geboden, dient daarvoor een wettelijke grondslag te zijn. Er is geen wettelijke regeling op grond waarvan het CvdM rechtsbescherming zou kunnen garanderen aan verzoekster als werkneemster van NIKMedia. Wel dient het CvdM potentiële klokkenluiders er op te wijzen dat het geen rechtsbescherming kan bieden. Dit heeft het CvdM ook gedaan. Het CvdM heeft derhalve geen onjuiste verwachtingen gewekt. Overigens is het aan de rechter om te beoordelen of er aanspraak is op (eventueel toegezegde) rechtsbescherming, hetgeen ook in dit geval is gebeurd.

Er is niet gehandeld in strijd met het rechtszekerheidsvereiste. De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De onderzochte klacht over het Commissariaat voor de Media te Hilversum is gegrond voor wat betreft;

de klacht over de wijze van onderzoek, wegens schending van het motiveringsvereiste.

De onderzochte klacht is niet gegrond voor wat betreft;

de klacht over de informatieverstrekking over verzoekster aan derden

de klacht over de eventuele rechtsbescherming, die had moeten worden geboden.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt het Commissariaat voor de Media aan om alsnog zorgvuldig te motiveren waarom het van mening is, dat er geen sprake is van onjuistheden in de bestuursstructuur van NIK en NIKMedia en dat er geen sprake was van financiële misstanden. Hij geeft daarbij het CvdM in overweging het rapport C, dat niet eerder in het bezit was van het CvdM, te betrekken en te bezien of dat tot heroverweging van zijn standpunt dient te leiden.

Slotbeschouwing

Verzoekster was werkzaam als zakelijk directeur en programmaleider bij de Joodse omroep. Zij heeft bij de Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO) een melding gedaan van vermoedens van misstanden bij die omroep, te weten belangenverstremgeling in het bestuur en financiële misstanden. De CIPO heeft haar klachten niet in onderzoek genomen en heeft aan het Commissariaat voor de Media (CvdM) bericht dat sommige aspecten van de klacht wellicht op de weg van het CvdM liggen. Het CvdM heeft zonder nadere motivering aan verzoekster aangegeven dat er geen sprake was van misstanden bij de Joodse omroep. In de tussentijd is de arbeidsovereenkomst met verzoekster op verzoek van de Joodse omroep door de kantonrechter ontbonden.

Verzoekster klaagt er bij de Nationale ombudsman onder meer over dat het CvdM onvoldoende actie heeft ondernomen naar aanleiding van haar melding bij de CIPO. Voorts klaagt zij erover dat het CvdM kwetsende informatie over haar naar buiten heeft gebracht en dat het CvdM haar geen rechtsbescherming heeft geboden. Zij heeft aangegeven dat zij graag erkenning wil voor haar melding en de onderste steen boven wil hebben voor wat betreft het handelen van het CvdM, CIPO en de publieke omroep. De Nationale ombudsman heeft hierin echter slechts een beperkte taak. Het CvdM is een overheidsinstantie waarover bij de Nationale ombudsman geklaagd kan worden, ten aanzien van de CIPO en de publieke omroep is de Nationale ombudsman niet bevoegd. Het is ook niet aan de Nationale ombudsman om te beoordelen of er sprake is (geweest) van misstanden bij de Joodse omroep. De Nationale ombudsman heeft wel een rol bij de beoordeling of verzoekster een behoorlijke behandeling heeft gekregen van het CvdM naar aanleiding van haar melding. In dit verband betreurt de Nationale ombudsman het dat het CvdM niet heeft gemotiveerd, waarom de meldingen van verzoekster niet hebben geleid tot het oordeel dat er geen sprake was van misstanden. De ombudsman doet dan ook een aanbeveling aan het CvdM om te beoordelen of zijn oordeel dat er geen sprake is van misstanden als door verzoekster gesteld, heroverweging verdient en dit oordeel van een goede motivering te voorzien.

De kantonrechter heeft geoordeeld dat verzoekster op grond van haar melding bij de CIPO geen rechtsbescherming toekwam. De Nationale ombudsman is aan dit oordeel gebonden. Toch roept de beëindiging van verzoeksters dienstverband vragen op indien zou blijken dat haar melding van misstanden bij de Joodse omroep voldoende grond had.

Heeft zij dan de bescherming gehad die zij als klokkenluidster behoort te krijgen? Doordat het CIPO na de melding van verzoekster geen afzonderlijk onderzoek heeft ingesteld, de melding mede heeft teruggestuurd naar het CvdM en het CvdM vervolgens ongemotiveerd haar meldingen terzijde heeft gelegd, blijven er twijfels bestaan rond dit dossier. Debet hieraan is dat er in Nederland nog steeds geen effectieve bescherming van klokkenluiders is gerealiseerd. Deze bescherming moet er immers toe leiden dat bij een melding van misstanden gedegen onderzoek plaatsvindt ('de onderste steen boven') en dat degene die de rol van klokkenluider vervult niet langs de route van een arbeidsconflict uit de organisatie gezet wordt.

Onderzoek

Op 21 april 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van het Commissariaat voor de Media te Hilversum.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het Commissariaat voor de Media verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Ook zijn in het kader van het onderzoek een aantal vragen aan de Commissie Integriteit Publieke Omroep gesteld. Verzoekster heeft op beide reacties schriftelijk gereageerd.

Tevens heeft verzoekster op 6 augustus 2010 een gesprek gehad met de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman heeft daarnaast op 3 september 2010 een gesprek gehad met het CvdM. In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren. De reacties van verzoekster en het CvdM gaven aanleiding tot enkele aanpassingen van de bevindingen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klacht met bijlagen van verzoekster van 21 april 2009;

Aanvulling op de klacht met bijlagen van 15 mei 2009;

Intakegesprek met verzoekster op 10 september 2009;

Klachtafhandelingsbrief van het CvdM van 10 september 2009;

Brief met bijlagen van het CvdM aan de Nationale ombudsman van 26 januari 2010;

Brief met bijlagen van de CIPO aan de Nationale ombudsman van 9 februari 2010;

Brief met bijlagen van verzoekster van 4 februari 2010 (reactie op brief CvdM van 26 januari 2010);

E-mails met bijlagen van verzoekster van 17 februari 2010 (reactie op brief CIPO van 9 februari 2010) 1 maart 2010 en 2 maart 2010;

E-mail van het CvdM van 25 maart 2010;

Reactie van het CvdM op het VVB van 26 mei 2010

Reactie van verzoekster op het VVB van 11 juni 2010;

Gesprek verzoekster met de Nationale ombudsman op 6 augustus 2010;

Brief met bijlage van verzoekster van 12 augustus 2010;

Brief met bijlage van verzoekster van 25 augustus 2010;

Gesprek CvdM met de Nationale ombudsman op 3 september 2010;

Brief van het CvdM aan de Nationale ombudsman van 28 september 2010;

E-mail met bijlagen van verzoekster van 11 oktober 2010.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond